

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สิ่งก่อความเครียดและอาการซึมเศร้า
ในวัยรุ่นโรคธาลัสซีเมีย

มรกต สิริขันธ์แก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเด็ก)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สิ่งก่อความเครียด และอาการซึมเศร้าในวัยรุ่นโรคธาลัสซีเมีย
RELATIONSHIPS BETWEEN PERCEIVED STRESSORS AND DEPRESSIVE SYMPTOMS
IN ADOLESCENTS WITH THALASSEMIA

มรกด สิทธิจันทร์แก้ว 5136734 NSPN/M

พย. ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: นางลักขณ์ จินตนาดิถก, พย.ด., พรรณรัตน์ แสงเพิ่ม, ปร.ด.
(การพยาบาล), อติทยา พรชัยเกตุ โอว ยอง, Ph.D. (NURSING)

บทคัดย่อ

วัยรุ่นโรคธาลัสซีเมียได้รับความทุกข์ทรมานจากความเจ็บป่วย และต้องเผชิญกับสิ่งก่อความเครียดที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย หากไม่สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมอาจทำให้เกิดอาการซึมเศร้าตามมา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สิ่งก่อความเครียดและอาการซึมเศร้าของวัยรุ่นโรคธาลัสซีเมีย กรอบแนวคิดการวิจัยอาศัยทฤษฎีระบบของนิวแมน กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นโรคธาลัสซีเมียอายุ 10-16 ปี จำนวน 100 ราย ที่มารับการตรวจรักษาในคลินิกโรคเลือด ของโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28 มีอาการซึมเศร้า ($M = 17.54, SD = 1.92$) มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้สิ่งก่อความเครียดเท่ากับ 15.55 ($SD = 10.19$) การรับรู้สิ่งก่อความเครียดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับอาการซึมเศร้า ($r = .70, p < 0.01$)

ข้อเสนอแนะ คือ พยาบาลและทีมสุขภาพควรมีการประเมินการรับรู้สิ่งก่อความเครียดและอาการซึมเศร้า ส่งเสริมการเผชิญความเครียดและการปรับตัวที่เหมาะสม ส่งเสริมความมีคุณค่าในตนเอง มองตนเองในด้านบวก เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาด้านจิตสังคมในวัยรุ่นโรคธาลัสซีเมียต่อไป

คำสำคัญ: โรคธาลัสซีเมีย / วัยรุ่น / การรับรู้สิ่งก่อความเครียด / อาการซึมเศร้า

152 หน้า

RELATIONSHIPS BETWEEN PERCEIVED STRESSORS AND DEPRESSIVE SYMPTOMS IN ADOLESCENTS WITH THALASSEMIA

MORAKOT SITTHIKHUNGAEW 5136734 NSPN/M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: NONGLUK CHINTANADILOK, D.N.S.,
PARNNARAT SANGPERM, Ph.D. (NURSING), ATITTAYA PORNCHAIKATE
AU-YEONG, Ph.D. (NURSING)**ABSTRACT**

Thalassemic adolescents suffer from thalassemia-related illnesses and face numerous stressors. If they are unable to properly adapt, adolescents with thalassemia may also suffer from depressive symptoms. With descriptive correlational design, this study aimed to determine the relationships between perceived stressors and depressive symptoms in adolescents with thalassemia, using the Neuman System Model as a conceptual framework of the study. The sample consisted of 100, 10 to 16-year-old adolescents with thalassemia who came to receive treatment at the Hematology Clinic of a hospital in Chiangrai province. The sample was selected by convenience sampling and data were collected by using questionnaires. Data analysis was carried out with descriptive statistics and Pearson's product moment correlation coefficient.

The research findings revealed that 28% of the sample have depressive symptoms ($M = 17.54, SD = 1.92$) with a mean score for perceived stressors equal to 15.55 ($SD = 10.19$). Perceived stressors were found to be positively related to depressive symptoms ($r = .70, p < 0.01$).

The research findings suggest the following recommendations: Nurses and healthcare teams should assess perceived stressors and depressive symptoms, promote confrontation with and proper adjustment to stress, and promote self-worth and positive self-image to prevent the occurrence of psychosocial problems of thalassemic adolescents in the future.

**KEY WORDS: THALASSEMIA / ADOLESCENTS / PERCEIVED STRESSORS /
DEPRESSIVE SYMPTOMS**

152 pages